

Смернице за организације цивилног друштва за
пријављивање за учешће у Програму подршке цивилном
друштву

Донације за јавно заговарање и учешће грађана у оквиру приступања Србије Европској унији

Датум објаве

8. јул 2025.

Рок за пријаву

28. јул 2025. до 12.00ч

euresurscentar.bos.rs

Пројекат „ЕУ Ресурс центар за цивилно друштво у Србији“

РЕЗИМЕ

Програм донација за јавно заговарање и учешће грађана у оквиру приступања Србије ЕУ намењен је организацијама цивилног друштва које су у свом досадашњем деловању допринеле реформским процесима који су неопходни за неометани наставак приступања Србије ЕУ, усвајање и примену европских стандарда и вредности и наставак процеса демократизације у Србији.

У оквиру овог позива **биће подржана најмање 23 пројекта организација цивилног друштва у 2025. години.**

Које активности ће бити подржане?

У оквиру Програма донација за јавно заговарање и учешће грађана биће подржане заговарачке активности цивилног друштва које подразумевају активно учешће грађана, а којима се доприноси демократским реформама у оквиру приступања Србије ЕУ.

Неопходно је да предложене активности буду усмерене на укључивање грађана и других заинтересованих страна у процес унапређења јавних политика и прописа, или побољшавање пракси у креирању и спровођењу јавних политика и начина комуникације јавних власти са грађанима, а у складу са вредностима и циљевима у процесу приступања Србије ЕУ.

Финансијска подршка

Подносиоци пројекта могу да конкуришу за финансијску подршку **у укупној вредности од 350.000,00 РСД до 3.500.000,00 РСД.**

* Укупан предложен буџет пројекта представља збир до максимално 95% оправданих трошкова пројекта које покрива БОШ и суфинансирање подносиоца пројекта у висини од 5%. Детаљне услове о висини финансијске подршке можете наћи у секцији 2.3.1. Финансијска подршка.

Суфинансирање

Износ донације може бити највише 95% укупног буџета пројекта, док остатак представља **суфинансирање**, односно, учешће подржаних организација цивилног друштва које износи најмање 5% од укупног буџета пројекта.

Додатне информације

Предвиђен период трајања пројекта је од **шест до десет месеци** (у зависности од износа донације), а почетак имплементације пројекта планиран је за **1. новембар 2025. године.**

Процес пријављивања се састоји из две фазе. Организације ће најпре поднети предлог у форми пројектне идеје за решавање одређеног проблема (Фаза 1), након чега одабране организације своје идеје развијају до комплетних предлога пројекта са којима конкуришу за учешће (Фаза 2).

Онлајн инфо сесија биће одржана **15. јула 2025. године** у **13.00** часова. Регистрација је обавезна путем [следећег линка](#).

Рок за подношење пројектних идеја (Фаза 1) је **28. јул 2025. године**, до **12.00** часова.

Пријаве се достављају **искључиво** електронски преко [следећег линка](#).

Учешће у овом Позиву не искључује подносиоце предлога пројеката да учествују и у другим позивима који су расписани у оквиру ЕУ Ресурс центра за цивилно друштво у Србији. Организације цивилног друштва које су већ користиле донације у оквиру овог или других позива ЕУ Ресурс центра за цивилно друштво, треба да имају у виду да укупан износ додељених донација не може бити већи од 60.000 еур током целокупног трајања програма (2023-2026)

Садржај

1. Програм подршке цивилном друштву у реформским процесима у оквиру приступања Србије Европској унији	5
1.1. Увод	5
1.2. Реформски процеси у оквиру приступања Србије Европској унији: зашто је битно укључити организације цивилног друштва?.....	5
2. Програм донација за јавно заговарање и учешће грађана у оквиру приступања Србије ЕУ	7
2.1. Циљеви и очекивани резултати	7
2.2. Тематске области за подршку.....	8
2.3. Структура Програма	8
2.3.1. Финансијска подршка	9
2.3.2. Експертска и менторска подршка	9
3. Правила и услови за учешће организација цивилног друштва у Програму донација за јавно заговарање и учешће грађана	9
3.1. Општи услови за учешће	10
3.1.1. Носилац пројекта	10
3.1.2. Партнерске организације	11
3.2. Активности за које се може тражити подршка кроз Програм донација за јавно заговарање и учешће грађана	11
3.3. Трошкови у оквиру Програма донација за јавно заговарање и учешће грађана	12
3.3.1. Шта су дозвољени трошкови	12
3.3.2. Шта су недозвољени и неоправдани трошкови?	13
4. Правила за подношење пријава	13
4.1. Како поднети предлог пројекта?	13
4.2. Фаза 1: Пројектне идеје	14
4.2.1. Фаза 2: Предлози пројекта	14
4.3. Упутство за електронску пријаву у Фази 1 селекције.....	14
4.4. Обавезна документација за подношење предлога пројекта	15
4.5. Рок за подношење пројекта.....	15
4.6. Додатне информације.....	15
5. Оцењивање предлога пројектних идеја.....	16
5.1. Критеријуми за оцењивање пријава у Фази 1	16
5.2. Обавештавање о резултатима конкурса у Фази 1	18
5.3. Стандардна правила и праксе Европске уније	18

1. Програм подршке цивилном друштву у реформским процесима у оквиру приступања Србије Европској унији

1.1. Увод

Београдска отворена школа (БОШ) спроводи вишегодишњи Програм подршке цивилном друштву у оквиру приступања Србије Европској унији као једну од активности на пројекту „ЕУ Ресурс центар за цивилно друштво у Србији“ (у даљем тексту: ЕУ Ресурс центар). ЕУ Ресурс центар води БОШ у партнерству са Новосадском новинарском школом, организацијом ENECA, Ужичким центром за права детета, Новом планском праксом, Сигурним стазама, Младим пољопривредницима Србије и међународним партнером, фондацијом Фридрих Еберт (Friedrich Ebert Stiftung).

Активности ЕУ Ресурс центра су усмерене на убрзавање процеса приступања Србије Европској унији кроз креирање подстицајног окружења за цивилно друштво и активно учешће актера ван система јавне управе у процесима доношења одлука. ЕУ Ресурс центар својим активностима, такође, унапређује капацитете организација цивилног друштва (у даљем тексту ОЦД) и неформалних група ради њиховог позитивног утицаја на текуће реформе и процес приступања Србије Европској унији.

Активности ЕУ Ресурс центра у оквиру Програма подршке организацијама цивилног друштва и неформалним групама, обухватају неколико видова подршке:

а) подршку кроз **доделу различитих врста донација** (донације за јавно заговарање и учешће грађана, донације за неодложну подршку, донације за покретање нових идеја и развој организација, донације за посредничке организације, донације за неформалне групе);

б) подршку у изградњи капацитета кроз спровођење **образовних програма и менторство** за примену стечених знања у пракси;

в) подршку у осмишљавању и спровођењу **заговарачких иницијатива**.

Пројекат је подржан од стране Делегације Европске уније у Србији и биће реализован у периоду од 2023. до 2026. године.

1.2. Реформски процеси у оквиру приступања Србије Европској унији: зашто је битно укључити организације цивилног друштва?

Србија је започела приступне преговоре са Европском унијом (у даљем тексту: ЕУ) у јануару 2014. године, а прва преговарачка поглавља су отворена у децембру 2015. године. Десет година касније, у 2025. години, Србија има отворена 22 преговарачка поглавља, два су привремено затворена, а 13 преговарачких поглавља је тек неопходно отворити.

Имајући у виду знатно спорији напредак у процесу реформи и опадање ентузијазма за процес приступања Србије ЕУ, Европска комисија је осмислила и започела спровођење нове методологије проширења. Циљ нове методологије проширења је да се читав процес приступања Србије ЕУ учини кредибилнијим, делотворнијим и бржим. Преговарачка поглавља су груписана у кластере – Србија је до сада отворила два од шест кластера.¹

¹ Министарство за европске интеграције Владе Републике Србије, *Преглед преговарачких кластера*. Преглед је доступан на следећем линку: <https://www.mei.gov.rs/srp/dokumenta/eu-dokumenta/pristupni-pregovori-sa-eu/pregovaracki-klasteri/> (последњи пут приступљено 4. 7. 2025. године)

Нова методологија проширења треба да омогући више простора за допринос и учешће организација цивилног друштва и неформалних група реформским активностима који се спроводе у оквиру процеса приступања Србије ЕУ и учешће у њима. Овај процес и даље представља кључни реформски оквир за изградњу демократског друштва у Србији заснованог на вредностима владавине права, заштите, унапређења и промоције људских права и тржишне привреде.

У претходном периоду у многим областима јавних политика забележени су изазови или застој у реформским процесима када је у питању процес приступања Србије ЕУ.

Примера ради, посматрајући прописе који су планирани за усвајање од трећег тромесечја 2024. године закључно са првим тромесечјем 2025. године, испуњеност Националног програма за усвајање правних тековина Европске уније (НПАА) била је 32% (41/130). У овом периоду, у погледу утврђивања предлога закона и усвајања подзаконских аката планираних за прво тромесечје 2025. године, Влада је била на нивоу успешности од 47%, с обзиром да је од планираних 36, утврдила, односно усвојила, 17 прописа.²

Неопходно је омогућити несметан ток реформи у оквиру приступања Србије Европској унији, затим равноправно учешће свих заинтересованих актера, нарочито организација цивилног друштва, у овом процесу, као и транспарентност и одговорност јавних власти.

Цивилно друштво у Србији, према подацима из 2025. године, обухвата 39.087 удружења грађана.³ Снажно цивилно друштво је кључна компонента процеса приступања Србије ЕУ и институције јавних власти на свим нивоима (од локалног до националног) треба да га препознају и третирају као такво.⁴

Укључивање ОЦД у процесе доношења одлука и реформске процесе генерално је спорадично, на *ad hoc* бази и пун потенцијал сектора још увек није искоришћен.⁵ За јавне власти третирање ОЦД као равноправних партнера и њихово укључивање у реформске процесе битно је зато што се само на овај начин долази до конкретних решења за проблеме и користе се развојни потенцијали заједница. Кроз партнерство јавних власти и ОЦД ствара се, такође, осећај заједничке одговорности за (не)успех у процесу – ово је од

² Министарство за европске интеграције Владе Републике Србије, Извештаји о спровођењу Националног програма за усвајање правних тековина Европске уније. Извештај је доступан на следећем линку: https://www.mei.gov.rs/upload/documents/nacionalna_dokumenta/npaa/npaa_prvo_tromesecje_2025.pdf (последњи пут приступљено 4. 7. 2025. године)

³ Агенција за привредне регистре; Подаци доступни на: <https://www.apr.gov.rs/%d0%bf%d0%be%d1%87%d0%b5%d1%82%d0%bd%d0%b0.3.html>; (приступљено 8. 7. 2025. године)

⁴ Европска комисија, Република Србија, Извештај за 2023. годину који прати Саопштење Комисије упућено Европском парламенту, Савету, Европском економском и социјалном комитету и Комитету региона. Извештај је доступан на следећем линку: https://www.mei.gov.rs/upload/documents/eu_dokumenta/godisnji_izvestaji_ek_o_napretku/izvestaj_ek_23.pdf (последњи пут приступљено 5. 8. 2024. године)

⁵ Фондација „Бертелсман”, Индекс демократске трансформације, Србија 2020. Извештај је доступан на следећем линку: <https://bti-project.org/en/reports/country-dashboard/SRB> (последњи пут приступљено 4. 7. 2025. године)

изузетне важности за несметан и успешан ток демократских реформи у процесу приступања Србије ЕУ.

Организације цивилног друштва представљају идеалну спону између потреба грађана за унапређивањем квалитета живота кроз процес приступања Србије Европској унији и обавезе јавних власти да спроводе реформе које треба да омогуће усвајање европских стандарда и вредности. Организације цивилног друштва имају потенцијал да буду неопходан и одговоран партнер јавним властима, који је у стању да својим активностима потпомогне реформске процесе.

Учешћем у овим процесима, ОЦД унапређују свој кредибилитет и углед пред грађанима будући да заговарају решења која су утемељена у конкретним потребама заједнице и која су настала као директан резултат консултација са грађанима.

ОЦД имају, такође, улогу помних пратилаца и евалуатора ефеката реформских процеса које спроводе органи јавних власти. У том смислу осим улоге партнера, ОЦД могу имати и улогу посматрача, узбуњивача, али и носилаца реформи уколико затаје активности органа јавних власти у процесу приступања Србије ЕУ.

2. Програм донација за јавно заговарање и учешће грађана у оквиру приступања Србије ЕУ

Програм донација за јавно заговарање и учешће грађана у оквиру приступања Србије ЕУ (у даљем тексту: Програм донација за јавно заговарање и учешће грађана) намењен је организацијама цивилног друштва које су у свом досадашњем деловању допринеле реформским процесима који су неопходни за неометани наставак приступања Србије ЕУ, усвајање и примену европских стандарда и вредности и наставак процеса демократизације у Србији.

2.1. Циљеви и очекивани резултати

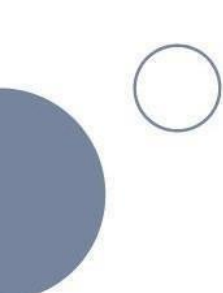
Општи циљ Програма донација за јавно заговарање и учешће грађана је оснаживање процеса приступања Србије ЕУ који је заснован на подстицајном окружењу за ОЦД, и инклузивном, транспарентном и одговорном доношењу одлука и развоју јавних политика.

Специфични циљеви овог програма су:

- остварити утицај на текуће реформе у процесу приступања Србије ЕУ;
- допринети развоју подстицајног окружења за активности ОЦД у процесу приступања Србије ЕУ;
- повећати учешће грађана у активностима ОЦД;
- допринети институционалном развоју организација цивилног друштва које делују у области приступања Србије Европској унији.

Активности спроведене у оквиру Програма донација за јавно заговарање и учешће грађана треба да допринесу остваривању следећих **резултата**:

- 1) постигнуто мерљиво побољшање у реформским процесима у конкретним јавним политикама;
- 2) представљени нови подаци и чињенице који су неопходни за реформске процесе у процесу приступања Србије ЕУ;
- 3) успешно решени проблеми који могу негативно да утичу на процес приступања Србије ЕУ и/или успешно искоришћени развојни потенцијали заједнице захваљујући процесу приступања ЕУ;

-
- 4) унапређење стратешког, нормативног и/или институционалног оквира, као и пракси неопходних за развој подстицајног окружења за учешће ОЦД у реформама везаним за приступање Србије ЕУ;
 - 5) унапређено разумевање утицаја активности ОЦД на реформе у оквиру процеса приступања Србије ЕУ и значаја цивилног друштва за развој заједнице;
 - 6) активно укључени грађани у кампање јавног заговарања које спроводе ОЦД;
 - 7) унапређени интерни капацитети ОЦД које се баве реформским процесима у оквиру јавних политика.

Од подносилаца предлога пројеката се очекује да јасно покажу како ће њихови пројекти допринети остваривању наведених циљева и очекиваних резултата Програма донација за јавно заговарање и учешће грађана, и у којој мери.

2.2. Тематске области за подршку

Организације цивилног друштва могу да кандидују предлоге пројеката за Програм донација за јавно заговарање и учешће грађана у оквиру два тематска лота.

Лот 1 – Подршка подзаступљеним тематским областима за инклузиван, одржив и партиципативан развој:

- рурални развој;
- пољопривреда;
- права потрошача;
- политика конкуренције;
- урбане политике;
- транспортне политике;
- безбедност хране;
- рибарство;
- развој туризма;
- унапређење запошљивости;
- социјална укљученост осетљивих група;
- јавне политике усмерене ка младима;
- добро управљање у складу са ЕУ вредностима и принципима.

Лот 2 – Јачање демократских вредности кроз људска права, родну равноправност, заштиту животне средине и развој одговорних медија:

- унапређење, заштита и промоција људских права;
- родна равноправност;
- заштита и унапређење животне средине и климатске промене;
- унапређење медијске писмености и професионализација медија и медијских садржаја.

Организације чије пројектне идеје буду номиноване из тематских области из Лота 1, добиће афирмативне бодове на основу јасно наведених критеријума за оцењивање пријава.

2.3. Структура Програма

Програм донација за јавно заговарање и учешће грађана обухвата следеће видове подршке:

1. финансијску подршку у спровођењу пројекта;
 2. експертску и менторску подршку у реализацији пројекта;
 3. програм јачања интерних капацитета организације.
-

2.3.1. Финансијска подршка

Организације могу да конкуришу за следеће видове финансијске подршке:

Назив донације	Износ донације	Трајање пројекта
Мале донације	од 350.000,00 РСД до 850.000,00 РСД	6 месеци
Средње донације	од 1.000.000,00 РСД до 1.750.000,00 РСД	8 месеци
Велике донације	од 2.350.000,00 РСД до 3.500.000,00 РСД	10 месеци

Износ донације може бити највише 95% укупног буџета пројекта, док остатак представља **суфинансирање**, односно, учешће подржаних организација цивилног друштва које износи најмање 5% од укупног буџета пројекта.

Остали трошкови (учешће организације у финансирању пројекта) не смеју бити покривени ЕУ буџетима, већ морају бити финансирани из других извора.

Одабране организације **су у обавези да почну са реализацијом својих пројеката 1. новембра 2025. године.**

Кроз програм донација за јавно заговарање и учешће грађана биће подржана најмање 23 пројекта организација цивилног друштва у 2025. години.

БОШ задржава право да не додели сва расположива средства у случају недовољног броја квалитетних пројектних идеја.

2.3.2. Експертска и менторска подршка

Организације цивилног друштва које добију донације имаће на располагању додатну **менторску и експертску подршку** за финансијско управљање и програмско спровођење пројекта уколико искажу интересовање за додатна знања и вештине ради успешне реализације њихових пројеката.

Одабране организације имаће прилику да учествују и у програму јачања интерних капацитета, који ће бити прилагођен њиховим исказаним потребама.

3. Правила и услови за учешће организација цивилног друштва у Програму донација за јавно заговарање и учешће грађана

Овим смерницама се дефинишу правила и услови за учешће у Програму донација за јавно заговарање и учешће грађана који се односе на:

- организације цивилног друштва које се могу пријавити за учешће (у својству носиоца пројекта или партнера на пројекту);
- активности које могу да буду подржане;
- дозвољене и недозвољене трошкове.

3.1. Општи услови за учешће

Подршка је **намењена организацијама цивилног друштва** које су регистроване као удружења, фондације или задужбине, у складу са важећим Законом о удружењима или Законом о задужбинама и фондацијама. Организације цивилног друштва могу предложити пројекте самостално (као носилац пројекта) или у партнерству (као носилац пројекта или партнер на пројекту). Партнерства нису обавезна. Партнерство чине носилац пројекта и једна или више партнерских организација.

Организација може бити носилац пројекта или партнер само у оквиру једног лота.

Очекује се да принципи родне равноправности, недискриминације и једнаких шанси, тамо где је то могуће и мери у којој је могуће, прожимају циљеве, очекиване резултате и све активности предложених пројеката.

3.1.1. Носилац пројекта

Ко је носилац пројекта?

Носилац пројекта је ОЦД која подноси предлог пројекта (самостално или у партнерству са другим организацијама). Носилац пројекта са БОШ-ом потписује уговор о спровођењу пројекта и преузима правну одговорност за спровођење активности на пројекту (као и за спровођење активности партнера, уколико их има): да ће спроводити пројекат у складу са правилима представљеним у овим смерницама, правилима ЕУ, постојећим dobrим праксама и правним оквиром који регулише програмско и финансијско управљање пројектима у Србији.

Критеријуми за носиоце пројекта

Организација цивилног друштва која конкурише за подршку у оквиру овог Програма донација за јавно заговарање и учешће грађана **може бити носилац пројекта** ако испуњава следеће **техничке критеријуме**:

- да је правно лице;
- да је непрофитна организација;
- да је организација регистрована у складу са важећим Законом о удружењима⁶ или Законом о задужбинама и фондацијама⁷;
- да има управљачке капацитете, професионалне компетенције и квалификације које су потребне за успешну реализацију предложених активности;
- **За велике донације:**
 - **минимум једна запослена особа по основу уговора о раду;**
 - **промет организације минимум 70.000 еура по години.**

Носилац пројекта не може бити представништво стране организације цивилног друштва или међународне организације, као ни образовна установа, орган државне управе, медиј (осим ако је издавач медија регистрован као удружење, фондација или задужбина, јер у том случају пројекат подноси издавач), нити било које правно лице које је профитног карактера (компаније, акционарска друштва, предузетници и сл.).

⁶Закон о удружењима (Сл. гласник РС", бр. 51/2009, 99/2011 - др. закони и 44/2018 - др. закон)

⁷Закон о задужбинама и фондацијама (Сл. гласник РС", бр. 88/2010, 99/2011 - др. закон и 44/2018 - др. закон)

Поред техничких критеријума, важно је да ОЦД које желе да буду носиоци пројекта испуњавају неке од наведених **програмских критеријума**:

- да су током својих претходних активности покретале, учествовале и/или пратиле реформске процесе у јавној политици која је у фокусу њиховог деловања;
- да су својим деловањем утемељене у заједници, што значи да се баве темама које су важне за заједницу и да у свој рад укључују грађане;
- да имају искуство у активном укључивању грађана у спровођење пројекта.

Носилац пројекта треба **да поседује одговарајуће капацитете** за припрему и извођење предложеног пројекта, као и за учешће у свим другим активностима Програма донација за јавно заговарање и учешће грађана. Под одговарајућим капацитетима подразумева се да носилац пројекта поседује људске и административне ресурсе потребне за реализацију предложеног пројекта и за учешће у свим активностима унутар овог програма.

3.1.2. Партнерске организације

Ко је партнерска организација?

Носилац пројекта може (али није у обавези) да поднесе предлог пројекта у партнерству. Партнерска организација је **организација цивилног друштва** која се заједно са носиоцем пројекта пријављује за учешће у Програму. Уколико се пријава подноси у партнерству, потребно је да све партнерске организације учествују у осмишљавању и спровођењу предложеног пројекта, као и у осталим активностима у оквиру Програма донација за јавно заговарање и учешће грађана. Од носиоца пројекта се очекује да у пријави јасно наведе улогу партнера у спровођењу активности предвиђених предлогом пројекта.

Критеријуми за партнерске организације

За партнерске организације **важе исти критеријуми** као и за носиоца пројекта (види одељак 3.1.1).

Трошкови које направе партнери у току спровођења пројекта сматрају се оправданим на исти начин и под истим условима као да их је направио носилац пројекта.

3.2. Активности за које се може тражити подршка кроз Програм донација за јавно заговарање и учешће грађана

У оквиру Програма донација за јавно заговарање и учешће грађана биће подржане активности којима се оснажује улога цивилног друштва кроз процес јавног заговарања, чиме се доприноси јачању демократског друштва и оснажују капацитети организација цивилног друштва, које у реализацији својих активности активно укључују грађане.

Неопходно је да предложене активности буду усмерене на укључивање грађана и других заинтересованих страна у процесе доношења одлука и унапређења јавних политика и прописа, или побољшавање пракси у креирању и спровођењу јавних политика и начина комуникације јавних власти са грађанима, а у складу са вредностима и циљевима у процесу приступања Србије ЕУ.

Од организација цивилног друштва се очекује да реализују следеће активности:

- 1) иницијативе и заговарачке кампање ОЦД које су усмерене ка унапређењу јавних политика, рада институција, и решавању питања развоја заједнице и њеног ангажовања у реформама;

- 2) израда истраживања и анализа које су засноване на подацима и информацијама потребних за развијање аргумената за решавање проблема и коришћење развојних потенцијала заједнице;
- 3) израда докумената јавних политика и израда извештаја на основу спроведених активности мониторинга или евалуације конкретне јавне политике;
- 4) примену нових и иновативних алата у решавању проблема и коришћењу развојних потенцијала заједнице;
- 5) организовање јавних догађаја, дебата, јавних консултација и јавних расправа;
- 6) ангажовање заједнице кроз различите формате (петиције, дебате, округли столови, зборови грађана и сл.);
- 7) комуникационе активности којима се јача свест грађана о важности решавања одређеног проблема и коришћења развојних потенцијала заједнице;
- 8) комуникационе активности које укључују ОЦД, друге актере и доносиоце одлука за решавање одређеног проблема или унапређење јавних политика у складу са вредностима и циљевима у процесу приступања Србије ЕУ;
- 9) креирање медијских садржаја малог формата, као што су кратки филмови, постови за друштвене мреже и сл.

Листа наведених активности није коначна. Прихватљиве су и друге активности уколико се њима доприноси остваривању очекиваних резултата и постизању циљева Програма донација за јавно заговарање и учешће грађана.

Следеће активности **нису дозвољене и не могу бити подржане**:

- 1) активности којима се остварује профит;
- 2) активности организација цивилног друштва за које је већ обезбеђено финансирање из других извора;
- 3) појединачно учешће чланова или запослених у организацији на конференцијама, семинарима и радионицама које нису у вези са остваривањем очекиваних резултата и циљева овог програма;
- 4) иницијативе повезане са подршком политичким партијама и актерима који учествују на изборима;
- 5) иницијативе усмерене на верске заједнице и њихове активности;
- 6) активности којима се пружа подршка организацији протеста, блокада и осталих делатности којима се може нарушити јавни ред;
- 7) иницијативе које својим активностима дискриминишу било коју групу грађана/ки.

3.3. Трошкови у оквиру Програма донација за јавно заговарање и учешће грађана

Овим смерницама су дефинисани дозвољени и недозвољени трошкови у оквиру Програма донација за јавно заговарање и учешће грађана.

3.3.1. Шта су дозвољени трошкови?

Дозвољени трошкови су сви трошкови у вези са спровођењем пројектних активности који су предвиђени предлогом буџета пројекта и одобрени у поступку селекције. Ту, између осталог, спадају и:

- **трошкови људских ресурса** (плате) **у износу од максимално 40% укупних трошкова пројекта.** Очекује се да носилац (и партнери на пројекту, уколико је предвиђено да се пројекат изводи у партнерству), највећи део пројекта изводи/е сам/и и да већ поседује/у већину потребних људских ресурса;

- **комуникационе и промотивне активности (најмање 10% укупних трошкова пројекта)** односе се на информисање јавности о резултатима и активностима предложених пројеката путем медија (штампаних, електронских), друштвених мрежа, јавних догађаја и слично. Ту спадају оглашавање, продукција промотивних видео и других материјала, организација промотивних догађаја итд.
- **индиректни трошкови, који износе највише 7% директних трошкова**, а који се односе на банкарске трошкове, плаћање закупа простора, одржавање, трошкове интернета, телефона и слично. Трошкови из ове буџетске линије се не правдају, али се рачуни морају чувати седам (7) година од датума предаје финалног финансијског извештаја БОШ-у. Трошкови који су у вези са банкарским трошковима, закупом простора, одржавања, интернета, телефона и слично могу се уврстити искључиво у ову категорију трошкова (у другим категоријама трошкова неће бити дозвољене ове врсте трошкова).

3.3.2. Шта су недозвољени и неоправдани трошкови?

Следеће врсте трошкова нису дозвољене или нису оправдане:

- **порез на додату вредност (ПДВ) није оправдани трошак** и потребно је да трошкови буду приказани без ПДВ-а. Организације које буду подржане ће бити у могућности да се ослободе плаћања ПДВ-а за све трошкове на које се он плаћа (смештај, угоститељске услуге, штампа итд.). Сви остали трошкови у предлогу буџета, који у себи не садрже ПДВ већ остале врсте пореза, морају да буду представљени у бруто износима (на пример: плате, хонорари и други трошкови);
- камате и други дугови који су настали пре почетка и у току трајања пројекта;
- куповина аутомобила или непокретности, финансирање грађевинских радова на непокретностима у власништву носиоца пројекта или над којима носилац пројекта остварује право закупа;
- финансирање или делимично финансирање активности јавних власти и корисника буџета Републике Србије;
- плате и хонорари службеника јавне управе за активности које спадају у њихов редован посао;
- финансијска подршка другим организацијама цивилног друштва у форми донације.

4. Правила за подношење пријава

4.1. Како поднети предлог пројекта?

Подношење предлога пројекта за учешће у Програму донација за јавно заговарање и учешће грађана се **врши искључиво електронски путем ОВОГ ЛИНКА**, а предлози пројекта који буду достављени на други начин (поштом, имејлом или лично) неће бити разматрани.

Процес пријављивања се састоји из две фазе. Организације ће најпре поднети предлог у форми пројектне идеје за решавање одређеног проблема (Фаза 1), након чега одабране организације своје идеје развијају до комплетних предлога пројекта са којима конкуришу за учешће (Фаза 2).

4.2. Фаза 1: Пројектне идеје

У првој фази селекције од организација се очекује да у форми концепта пројекта, односно пројектне идеје јасно опишу проблем који желе да реше, да опишу које резултате желе да постигну односно каква решења предвиђају, да предложе активности којима сматрају да се проблем може решити, као и да идентификују све оне актере који им у том послу могу помоћи. Све пројектне идеје се морају поднети на прописаним формуларима који су доступни **ОВДЕ**.

Селекција након Фазе 1

Након подношења пројектних идеја, селекциона комисија ће одабрати организације цивилног друштва чије ће пројектне идеје ући у Фазу 2 пријављивања за учешће. Критеријуми и више информација о процесу селекције могу се наћи у одељку 5.1. ових Смерница.

4.2.1. Фаза 2: Предлози пројекта

За организације које прођу у Фазу 2 биће организован предселекциони тренинг током кога ће од БОШ тима добити подршку и смернице за даљи развој пројектних идеја до нивоа разрађених предлога пројекта. Предселекциони тренинг ће бити организован коришћењем интернет платформи и алата о чему ће учесници који прођу у Фазу 2 бити благовремено обавештени. За достављање предлога пројекта обавезно треба користити прописане обрасце које ће БОШ доставити.

Селекција након Фазе 2

Након подношења пуних предлога пројекта, селекциона комисија ће одабрати најмање 23 организације цивилног друштва које ће бити подржане у оквиру III циклуса позива Програма за донације за јавно заговарање и учешће грађана.

4.3. Упутство за електронску пријаву у Фази 1 селекције

У Фази 1, подношење пројектних идеја врши се путем онлајн платформе којој можете приступити **ОВДЕ**. Платформа садржи следеће делове:

1) основни подаци о подносиоцу пројекта;

2) неопходна пројектна документа (видети одељак 4.2.) која се постављају као прилози директно у онлајн формулар (у форматима наведеним на платформи).

Уколико подносилац жели да добије потврду на имејл о успешно поднетој пријави пројектне идеје, потребно је да на крају онлајн формулара одабере опцију **“Пошаљи ми копију пријаве на имејл”**.

4.4. Обавезна документација за подношење предлога пројекта

4.4.1. Обавезна документација за подношење пријаве у Фази 1

За пријаву пројектне идеје (Фаза 1) потребно је приложити документацију:

Анекс 1: Пријавни формулар

Анекс 2: Изјава носиоца пројекта

4.4.2. Обавезна документација за подношење пријаве у Фази 2

За пријаву предлога пројеката у Фази 2 потребно је приложити следећу документацију:

Анекс 1: Пријавни формулар

Анекс 2: Предлог буџета пројекта

Анекс 3: Матрица логичког оквира

Анекс 4: Изјава носиоца пројекта

Анекс 5: Изјава партнера на пројекту (уколико се пројекат спроводи у конзорцијуму)

За пријаву у Фази 2 се обавезно користе прописани обрасци које ће БОШ благовремено доставити. Одабране организације за учешће у Фази 2 селекције добиће од БОШ-а благовремено детаљна упутства у вези са даљим корацима за пријаве, након завршетка Фазе 1, односно након селекције поднетих пројектних идеја.

4.5. Рок за подношење пројеката

Позив за подношење пројектних идеја је отворен **од 8. јула 2025. године.**

Рок за подношење пројектних идеја је **28. јул 2025. године, до 12.00 часова.**

Молимо подносиоце пријава да узму у обзир могуће техничке проблеме и своје пројектне идеје не шаљу у последњем тренутку, а нарочито не у последњих сат времена.

Подношење предлога пројектних идеја након постављеног рока неће бити могуће.

4.6. Додатне информације

Заинтересоване организације могу да добију додатна појашњења у вези са позивом и условима за учешће у Програму донација за јавно заговарање и учешће грађана и поступком подношења предлога пројеката слањем имејла на адресу euresurscentar@bos.rs или путем броја телефона **+ 381 60 655 19 01.**

ВАЖНА НАПОМЕНА: У циљу обезбеђивања једнаких услова за све организације цивилног друштва које се пријављују за учешће, **Београдска отворена школа и партнери не могу да дају мишљење о циљевима, очекиваним резултатима и активностима појединачних предлога пројеката**, као ни о другим елементима предлога пројеката поднетих у оквиру Програма донација за јавно заговарање и учешће грађана.

5. Оцењивање предлога пројектних идеја

5.1. Критеријуми за оцењивање пријава у Фази 1

Достављене пројектне идеје у Фази I ће оцењивати Комисија за избор пројектних идеја пројеката (у даљем тексту: Комисија) и биће сачињена од независних експерата из области приступања Србије ЕУ, развоја цивилног друштва и учешћа ОЦД у процесима доношења одлука и унапређења јавних политика. Рад Комисије ће пратити представници БОШ-а.

Поднете пројектне идеје биће оцењене у складу са следећим критеријумима:

Критеријуми за оцењивање пријављених пројектних идеја у Фази I селекције	Максимална оцена
Релевантност предлога пројектне идеје у односу на циљеве и очекиване резултате Програма (одељак 1.2. Позива): - предлог пројектне идеје доприноси достизању очекиваних резултата и циљева Програма; - веза између циљева и очекиваних резултата Програма и циљева и очекиваних резултата предлога пројекта је јасно описана.	10
Релевантност предлога пројектне идеје у односу на проблеме који су препознати предлогом пројектне идеје и овим Програмом (одељак 1.1.1. Позива) и у односу на стварне потребе циљних група: - предлог пројектне идеје указује да је идентификовани проблем од значаја за грађане у заједници; - циљне групе и крајњи корисници су јасно одабрани и одређени у складу са препознатим проблемом; - јавно заговарање представља адекватан метод за решавање проблема дефинисаног предлогом пројекта.	10
Потенцијал за допринос унапређењу пракси јавног заговарања и учешћа у доношењу одлука, искуство и ресурси подносиоца: - подносилац пројекта има претходно искуство и постигнуте резултате у укључивању грађана у својим активностима; - подносилац пројекта има претходно искуство и постигнуте резултате у примени јавног заговарања; - подносилац поседује релевантно искуство у одабраној тематској области; - подносилац има искуство сарадње са институцијама и органима јавне управе на локалном, регионалном или националном нивоу; - подносилац има искуство учешћа у процесима доношења одлука и креирању јавних политика.	15
Степен учешћа грађана у процесу јавног заговарања:	20

• предлог пројектне идеје показује да су у препознавање кључног проблема били укључени грађани; • предлог пројектне идеје садржи план за активно укључивање грађана у процес јавног заговарања; • предлог пројектне идеје садржи јасан план комуницирања циљева, резултата и активности пројекта према грађанима (циљеви, циљне групе, комуникационе активности и алати за комуникацију).	
Квалитет и одрживост решења препознатог проблема/развојног потенцијала: • предложено решење препознатог проблема/искоришћавање препознатог развојног потенцијала је реалистично, спроводиво за време трајања пројекта и одрживо; • предлог садржи јасан и реалистичан план за решавање проблема/искоришћавање развојног потенцијала.	15
Утемељеност подносиоца предлога у заједници: • подносилац предлога је у активностима усмерен на решавање проблема/коришћење развојног потенцијала заједнице; • подносилац се у свом деловању ослања на друге актере и заинтересоване стране у заједници са којима има заједнички интерес.	10
Комуникација са јавношћу и сарадња са медијима: • подносилац предлога има развијене профиле на друштвеним мрежама (Фејсбук, Твитер, Инстаграм, Јутјуб и слично) које активно користи у комуникацији са грађанима; • подносилац предлога има развијену сарадњу са медијима; • подносилац предлога је дао јасан план за комуникацију резултата и активности у оквиру пројекта.	10
Пројектне идеје спадају у следеће области, које су препознате као недовољно развијене: • рурални развој; • пољопривреда; • права потрошача; • политика конкуренције; • урбане политике; • транспортне политике; • безбедност хране; • рибарство; • развој туризма; • унапређење запошљивости; • социјална укљученост осетљивих група; • јавне политике усмерене ка младима; • добро управљање у складу са ЕУ вредностима и принципима.	10
Укупан максималан број поена	100

5.2. Обавештавање о резултатима конкурса у Фази I

Комисија за оцену пријава саставиће ранг листу поднетих предлога пројектних идеја, у складу са критеријумима за оцену пријава наведених у одељку 5.1. ових Смерница. Подносилац пријаве ће бити обавештен о резултатима путем званичног имејла. Обавештење о резултатима ће бити постављено на сајту пројекта (euresurscentar.bos.rs).

5.3. Стандардна правила и праксе Европске уније

Организације које буду учествовале у Програму подршке пројектима организација цивилног друштва усмереним на доделу донација за јавно заговарање и учешће грађана у оквиру приступања Србије Европској унији биће у обавези да примењују стандардна правила и праксе за спровођење пројеката које се примењују у Европској унији, што ће бити регулисано кроз уговоре које ће ОЦД потписати са Београдском отвореном школом.

5.4. Оквирни временски рок за реализацију Позива за донације за јавно заговарање и учешће грађана

1. Отварање Позива за донације за јавно заговарање и учешће грађана - Достављање пројектних идеја - Фаза 1	8. јул 2025.	/
2. <u>Онлајн инфо сесија</u>	15. јул 2025.	13.00ч
3. Крајњи рок за постављање питања у вези са Позивом и поступком подношења пројектних идеја	22. јул 2025.	12.00ч
4. Крајњи рок за одговоре на питања у вези са Позивом и поступком подношења пројектних идеја	25. јул 2025.	/
5. Крајњи рок за подношење предлога пројектних идеја у оквиру Фазе 1	28. јул 2025.	12.00ч
6. Објављивање листе одабраних пројектних идеја за учешће у Фази 2 селекције	27. август 2025.	
7. Предселекциони тренинг	1. септембар 2025.	/
8. Подношење целокупног предлога пројекта - Фаза 2	15. септембар 2025.	15.00ч
9. Информисање подносилаца пријава о резултатима селекције у Фази 2	октобар 2025.	
10. Консултације са подржаним организацијама цивилног друштва	октобар 2025.	
11. Планиран почетак реализације одобрених пројеката	1. новембар 2025.	
12. Потписивање уговора	3. новембар 2025.	

Ово је оквирни временски период, осим за датуме наведене у тачкама 1, 2 и 5. Београдска отворена школа задржава право да измени временски оквир у горе представљеној табели. У овом случају измењена табела са временским периодом за реализацију Програма ће бити објављена на интернет странама пројекта (euresurscentar.bos.rs/) и Београдске отворене школе (www.bos.rs).

